

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosław Barszcz

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2017 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S. (1)

przeciwko B. S.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. ustanawia z dniem uprawomocnienia się wyroku rozdzielność majątkową pomiędzy J. S. (1) urodzonym (...) i B. S. nazwisko rodowe (...) urodzoną (...), którzy w dniu (...) roku w D. zawarli związek małżeński dla którego w Urzędzie Stanu Cywilnego w D. sporządzono akt małżeństwa o numerze (...);

II. odstępuje od obciążania pozwanej B. S. zwrotem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 08 sierpnia 2016 r. J. S. (1) wniósł o zniesienie ustawowej wspólności majątkowej pomiędzy powodem a pozwaną B. S. z dniem uprawomocnienia się orzeczenia. W uzasadnieniu pozwu wskazał m.in, iż strony zawarły związek małżeński w dniu (...) r. Nigdy nie zawierały żadnych umów dotyczących wspólności majątkowej małżeńskiej. Między stronami toczy się od lipca b.r. postępowanie rozwodowe. Wiąż między stronami, w tym wiąż gospodarcza, zostały zerwane co najmniej na przełomie 2015 r. i 2016 r. Powód utracił zaufanie do żony. Strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Są w faktycznej separacji. Nie mogą porozumieć się w żadnej kwestii, w tym zakresie majątku wspólnego i sposobu zarządzania nim. Pozwana nie wskazuje czy i skąd ma zamiar pozyskiwać środki na zaspokojenie utrzymania siebie i córki, ukrywa przed mężem swoje dochody, zatrzymuje je wyłącznie dla siebie (k. 3-4).

J. S. (1) w toku procesu popierał powództwo. Następnie w dniu 27 lutego 2017 r. pełnomocnik powoda złożył pismo procesowe, w którym zmodyfikował powództwo w ten sposób, że wniósł o ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem uprawomocnienia się orzeczenia. Takie stanowisko powód popierał bezpośrednio przed zamknięciem rozprawy. (k. 50, k. 65, k. 68, k. 69, protokół – płyta CD k. 71)

B. S. nie uznała powództwa i w toku procesu do chwili zamknięciem rozprawy wносиła o jego oddalenie w całości, również w zmodyfikowanej wersji. Wносиła również o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego (k. 20, k. 50, k. 68, k. 68, protokół – płyta CD k.71).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. (1) i B. S. są małżeństwem. Związek małżeński zawarli w dniu (...) r. w D.. Ze związku tego mają pełnoletnią córkę, która uczęszcza do liceum. Małżonkowie nie zawierali umów małżeńskich majątkowych. J. S. (1) wystąpił do Sądu Okręgowego w (...) przeciwko B. S. z powództwem o rozwód. Sprawa nie została jeszcze zakończona i toczy się pod sygnaturą akt VI C 2337/16. J. S. (1) jest zobowiązany na czas trwania tego procesu do łożenia na rzecz żony B. S. kwotę 1100 zł miesięcznie, którą na bieżąco reguluje.

J. S. (1) ma 55 lat, z zawodu jest (...). Od wielu lat pracuje w (...), prowadząc jednoosobową działalność gospodarczą w branży budowlanej. Wykonuje prace samodzielnie. W Belgii też zamieszkuje przez przeważającą część roku. Posiada zobowiązania na kwotę około 40.000 zł. Ponosi w całości koszty utrzymania domu w P. położonego przy ul. (...), stanowiącego jego własność, w którym zamieszkuje B. S. i ich pełnoletnia już córka. J. S. (1) sam zaś bywa w tym domu sporadycznie, podczas pobytów w kraju. Zajmuje wówczas jeden pokój i korzysta z pomieszczeń wspólnych takich jak kuchnia, łazienka i korytarz, ostatnio zajmował pomieszczenia w piwnicy. Posiada łącznie dwie nieruchomości. Płaci kwotę 1800 zł miesięcznie tytułem alimentów na rzecz pełnoletniej córki. Zarzuca żonie, iż nie przekazuje mu informacji odnośnie bieżących rozliczeń dotyczących nieruchomości oraz że podejmuje czynności tylko wewnątrz domu, nie dba o stan nieruchomości na zewnątrz. Obawia się spełnienia przez żonę gróźb zaciągnięcia przez nią kredytu, którego spłatą zostanie obciążony.

B. S. ma 46 lat, posiada wykształcenie średnie, nie pracuje i nie wykazuje własnych dochodów, stara się o uzyskanie renty (...). W tym zakresie otrzymała decyzję odmowną, od której się odwołała. Od wielu lat, od momentu zawarcia związku małżeńskiego zajmuje się domem, a także zajmuje się córką. Jest osobą schorowaną, boryka się z problemami (...), (...), ma duże (...). Pozostaje pod opieką lekarską, przyjmuje leki. W 2016 r. korzystała z konsultacji (...)w (...) w P.. Domaga się orzeczenia rozwodu z wyłącznej winy męża.

Małżonkowie nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego. Przez większą część roku mieszkają rozdzielnie, z czego powód w Belgii. W okresie pobytu J. S. (1) w P., każdy z małżonków zajmuje inną część domu. Każdy z małżonków samodzielnie dysponuje posiadanymi środkami finansowymi. Nie prowadzą wspólnych rachunków bankowych, nie mają wspólnych oszczędności ani też wspólnych zobowiązań. Strony nie rozmawiają ze sobą, utraciły możliwość wspólnego podejmowania decyzji. Dochodzi pomiędzy nimi do kłótni i awantur, mają miejsce interwencje policji, więzi małżeńskie pomiędzy nimi wygasły. Każdy z nich domaga się przed Sądem Okręgowym w (...) orzeczenia rozwodu. Małżonkowie nawzajem składają na siebie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa.

Powyższy stan faktyczny Sądu ustalił w oparciu o następujące dowody: kopię odpisu skróconego aktu małżeństwa k. 6, kopie zaświadczeń k. 27-30, kopie postanowień k. 31-35, przesłuchania J. S. (1) k. 50-51, protokół – płyta CD k. 52, przesłuchania B. S. k. 51, protokół – płyta CD k. 52 i k. 68 verte, protokół – płyta CD k. 71.

Wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zdaniem Sądu Rejonowego zostały dostatecznie wyjaśnione. Przesłuchania stron Sąd uznał za wiarygodne, są one spójne, logiczne i ukazujące istniejący stan faktyczny, w zakresie w jakim były zgodne. Zeznania pozwanej w zakresie, w którym twierdziła ona, iż porozumiewają się ze sobą, Sąd przyjął za niezgodne z prawdą. Twierdzenia takie, przy uwzględnieniu istniejącego konfliktu, Sąd uznał za nieprawdziwe w oparciu o zasady doświadczenia życiowego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 52 § 1 i 2 kro z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielnosci majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa.

Ustawodawca nie sprecyzował, jak należy rozumieć pojęcie „ważne powody” i do kompetencji sądu pozostawił ustalanie, czy powody takie zachodzą w konkretnej sprawie. Zadaniem Sądu więc pozostaje szczegółowa analiza całokształtu sytuacji, która zdecydowała, iż jeden z małżonków domaga się orzeczenia rozdzielnosci majątkowej.

Ważnymi powodami uzasadniającymi ustanowienie rozdzielnosci majątkowej w rozumieniu przepisu art. 52 § 1 kro mogą być w szczególności separacja faktyczna małżonków, trwonienie majątku przez jednego z nich, alkoholizm, narkomania, hazard, uporczywy brak przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny, czy dokonywanie szczególnie ryzykownych operacji finansowych zagrażających materialnym podstawom bytu rodziny.

Podstawowym warunkiem prawidłowego działania ustroju wspólności majątkowej jest harmonijne funkcjonowanie małżeństwa, w przeciwnym wypadku ustrój wspólności nie może spełniać wyznaczonej roli.

Instytucja wspólności majątkowej ma ułatwiać i upraszczać, w zakresie majątkowym, sytuację małżonków. Jeśli małżonkowie pozostają w trwałej separacji i nie gromadzą już wspólnego majątku instytucja ta przestaje pełnić te funkcje i staje się zbędna. Tym bardziej, że jej dalsze trwanie w takiej sytuacji niesie pewne ryzyko dla każdego z małżonków związane z nieodpowiedzialnymi zachowaniami drugiego małżonka, na pewno zaś utrudnia małżonkom funkcjonowanie, w sferze materialnej, uniemożliwiając, czy choćby istotnie ograniczając, możliwość samodzielnego podejmowania decyzji w takim zakresie. Co do zasadny więc trwała separacja faktyczna małżonków uzasadnia ustanowienie rozdzielnosci majątkowej.

W przedmiotowej sprawie ta przesłanka jest spełniona. Strony pozostawały w dniu wniesienia powództwa w separacji faktycznej. Strony nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, żyją w rozłączeniu, nie łączą ich więzi uczuciowe, ustało pożycie między nimi, toczy się pomiędzy nimi postępowanie rozwodowe. W ocenie Sądu Rejonowego separacja ta nosi znamiona trwałości. Obecnie żaden z małżonków nie stara się o powrót do wspólnego pożycia, a nawet nie deklaruje takiej chęci. Strony samodzielnie, nie informując drugiego małżonka, dysponują własnymi środkami finansowymi. W każdej sferze strony prowadzą już osobne życie. W istniejącym pomiędzy małżonkami stanie faktycznym jest oczywiste, że wykonywanie przez nich zgodnie zarządu wspólnym majątkiem jest niemożliwe. W tym miejscu należy zauważyć, iż jedynym składnikiem majątku wspólnego stron są dochody z prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej.

Nie budzi żadnych wątpliwości, iż pozwana jest stroną znacznie słabszą ekonomicznie od powoda. Przez lata bowiem nie pracowała, zajmując się domem i córką, obecnie także nie osiąga własnych dochodów, poza alimentami od męża nie wykazuje innych środków utrzymania. Względ jednak wyłącznie na sytuację małżonka słabszego ekonomicznie nie może automatycznie uzasadniać uznania, iż żądanie ustanowienia rozdzielnosci majątkowej jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W rzeczonyj sprawie zdaniem Sądu Rejonowego dobro rodziny i sytuacja pozwanej nie pozwalają na przyjęcie, iż roszczenie powoda pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Powód łoży bowiem na utrzymanie żony i córki sądownie ustalone kwoty alimentów. Obniżenie się standardu życia pozwanej w następstwie podjętych przez strony decyzji nie może stanowić przesłanki uzasadniającej oddalenie powództwa.

W sprawie nie zostało też wykazane, iż to powód jest wyłącznie winny rozkładu pożycia małżeńskiego.

Trzeba także zwrócić uwagę na fakt, iż także pozwana popiera rozwiązanie małżeństwa stron przez rozwód i jest świadoma konsekwencji w zakresie wspólności majątkowej związanych z orzeczeniem rozwodu. Jej brak zgody na ustanowienie rozdzielnosci majątkowej nie wynika z jakichkolwiek argumentów merytorycznych, pomijając argumenty natury emocjonalnej, jest efektem przyjętej taktyki i próbą wykorzystywania wspólności majątkowej w kwestiach związanych z podziałem majątku dorobkowego.

W tym stanie rzeczy nie można przyjąć, iż separacja faktyczna jest wynikiem rozkładu pożycia małżeńskiego wywołanego zachowaniami tylko powoda.

Dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy obojętne jest wprawdzie czy pomiędzy małżonkami zachodzi zupełny i trwały rozkład pożycia małżeńskiego, ponieważ ważne powody w rozumieniu cytowanego przepisu nie mogą być utożsamiane z przyczynami rozwodu. Nie ulega jednak wątpliwości, iż separacja nosząca znamiona trwałości, przy istnieniu formalnej wspólności prowadzi do znacznych komplikacji w zakresie czynności dotyczących majątku wspólnego.

W przedmiotowej sprawie taka sytuacja zaistniała i dalsze utrzymywanie ustroju wspólności małżeńskiej w związku stron w ocenie Sądu Rejonowego jest niezasadne.

Sąd Rejonowy podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 listopada 1967 r., III CRN 252/67, iż sytuacja w której jedno z małżonków ma podstawy do domagania się rozvodu stanowi w zasadzie dostateczny powód żądania przez niego ustanowienia rozdzielnosci majątkowej. Ustalenie zaś, iż w małżeństwie stron nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego, że brak jest jakichkolwiek szans, aby strony nawiązały ze sobą współżycie małżeńskie - eliminuje możliwości oddalenia żądania ustanowienia rozdzielnosci majątkowej.

W ustalonym stanie faktycznym należy przyjąć, iż strony mają podstawy do domagania się rozvodu i każdy z małżonków orzeczenia rozvodu się domaga w toczącym się procesie.

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, iż brak jest szans, aby strony nawiązały ze sobą współżycie małżeńskie. Strony nie widzą możliwości kontynuowania wspólnego pożycia, zostały zerwane więzi istniejące pomiędzy małżonkami.

Reasumując, zdaniem Sądu, nie ma w rozpoznawanej sprawie żadnych argumentów, które nakazywałyby utrzymanie pomiędzy stronami wspólności majątkowej. J. S. (1) i B. S. pozostają w trwałej separacji faktycznej. Żadne z nich nawet nie deklaruje możliwości powrotu do wspólnego pożycia. Orzeczenie rozdzielnosci majątkowej nie zagraża dobru rodziny, nie sprzeciwia się też temu interes wierzycieli.

Trzeba to wyraźnie podkreślić nie ma w tej sprawie żadnych okoliczności mogących świadczyć o potrzebie utrzymywania pomiędzy stronami wspólności majątkowej.

Z wszystkich wyżej wymienionych względów Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że w przypadku małżonków J. S. (1) i B. S. zaistniały ważne powody uzasadniające uwzględnienie powództwa, zaś orzeczenie rozdzielnosci majątkowej nie zagraża dobru rodziny, nie sprzeciwia się też temu interes wierzycieli, albowiem strony z racji braku wspólnych zobowiązań takowych nie mają.

Ustanawiając rozdzielnosc majątkową Sąd obowiązany jest oznaczyć w wyroku dzień, w którym ona powstaje. Zasadą jest, że jest to dzień mieszczący się między dniem wytoczenia powództwa a dniem wydania wyroku, a nawet uprawomocnienia się wyroku.

Sąd uznał za zasadne ustanowienie rozdzielnosci majątkowej pomiędzy stronami z dniem uprawomocnienia się wyroku zgodnie z żądaniem powoda.

Biorąc pod uwagę powyższe na podstawie art. 52 § 1 i 2 kro orzeczono jak w sentencji.

Sąd Rejonowy na podstawie art. 102 kpc odstąpił od obciążania pozwanej zwrotem kosztów procesu, uwzględniając, iż nie posiada ona własnych dochodów, dysponuje jedynie alimentami zasądzonym od męża.